

EURead uttalande om läsning och läskunnighet

Vi, medlemsorganisationerna i EURead, som representerar 34 statliga, icke-statliga organisationer från 23 länder över hela kontinenten uppmanar europeiska ledare på regional, nationell och övernationell nivå att erkänna den grundläggande roll som läsning spelar i utvecklingen av enskilda medborgare, för en blomstrande ekonomi och för att hjälpa till att säkerställa att moderna demokratier är livskraftiga.

Vi efterlyser specifikt erkännande av och åtgärder enligt följande principer.

1. **Förmågan att läsa och läsa kritiskt är avgörande för personlig utveckling och en grundläggande mänsklig rättighet.**

Det är allmänt bevisat att regelbunden läsning för nöjes skull förbättrar mental hälsa och välbefinnande, korrelerar med prestationer över hela läroplanen, förbättrar social kompetens och möjliggör deltagande i samhället. PISA definierar läsning som att "förstå, använda, reflektera över och engagera sig i skrivna texter för att nå sina mål, utveckla sin kunskap och potential och delta i samhället." På grund av dess utbredda inverkan på individers liv är det en grundläggande rättighet att lära sig läsa och få chansen att älska att läsa.

2.**Förmågan att läsa underbygger vårt samhälles funktioner i många dimensioner och är därför allas angelägenhet.**

Att ha medborgare som kan läsa efter bästa förmåga kan förbättra de ekonomiska förutsättningarna, möjliggöra bättre hälsotal, öka social rörlighet och förbättra den sociala sammanhållningen. Att se till att Europas medborgare är regelbundna läsare är en angelägenhet för en mängd olika statliga och icke-statliga aktörer, även utanför utbildnings- och kultursektorerna. Detta inkluderar organisationer verksamma inom näringslivet och kommersiella världen, hälsovård och regionala utvecklingssektorer m.fl.

3.

Att ha medborgare som kan läsa kritiskt är avgörande om vi ska skydda våra demokratier.

I en tid av desinformation är förmågan att tolka information och bedöma trovärdigheten hos uttalanden avgörande för att moderna demokratier ska fungera. Främjandet av höga nivåer av kritisk läskunnighet bör vara en prioritet för regeringar i Europa och för EU-medlemmar bör därför ingå i paketet Defense of Democracy.

4. Läsning måste vara en del av familjelivet från barns tidigaste tid och regeringar bör investera ytterligare i tidiga bokgåvoprogram.

Det finns omfattande vetenskapliga bevis på betydelsen av de första 1000 dagarna för ett barns utveckling och ytterligare bevis på den avgörande roll som läsning med små barn kan spela för språkinlärning och känslomässig anknytning till sin förälder eller vårdare. Vi vet att barn som läses för när de är unga är mer benägna att fortsätta läsa själva senare. Vi anser att inget barn bör gå miste om denna möjligheten och att regeringen bör investera ytterligare i väl beprövade bokgåvoprogram. Bokgåvoprogram likt Bokstart bör vara en del av den europeiska barngarantin.

5. Tillgång till ett brett utbud av böcker, till exempel genom förskolor, skolbibliotek och genom folkbibliotek, bemannade av skickliga bibliotekarier, är avgörande för att främja en kärlek till läsning och behöver ekonomiskt stöd.

Varje medborgare i ett europeiskt land från födseln och framåt skulle dra nytta av tillgång till olika läsmaterial av alla slag och i olika format eftersom detta hjälper till att förvärva och upprätthålla regelbundna läsvanor. Att ha skol- och folkbibliotek, bemannade av kunnig bibliotekspersonal som kan hjälpa människor att upptäcka böcker de kommer att älska, är en kritisk del av vår läsinfrastruktur.

6. Läsfrämjande av ett brett spektrum av aktörer behöver stödjas.

Människor behöver uppmuntran att läsa, och detta gäller särskilt för dem som har mest att vinna på att läsa regelbundet. Läsfrämjande program som bygger på expertis från staten och icke-statliga organisationer samt det intellektuella kapitalet hos författare, illustratörer, förläggare och bokhandlare kräver uthålliga investeringar över tid för att åstadkomma förändringar i beteendet. Även om dessa aktörer kan leda i marknadsföringsaktiviteter, är det varje del av samhällets ansvar att signalera att läsning är något som värderas högt.

EURead Members

- Anne Çocuk Eğitim Vakfı – ACEV (Turkey)
- Asociación Artística Sociocultural Mestiza (Spain)
- Bonniers Familjestiftelse (Sweden)
- BookTrust (United Kingdom)
- Children's Books Ireland (Ireland)
- Detski Knigi Foundation (Bulgaria)
- Diavazontas Megalono (Greece)
- Federation of European Publishers (Belgium)
- Foreningen !les (Norway)
- Good Books (Poland)
- HUNRA – Hungarian Reading Association (Hungary)
- Iedereen Leest (Belgium)
- Kitabistan (Azerbaijan)
- Libranda (Spain)
- LitCam (Germany)
- Lubimyczytać.pl (Poland)
- Lukukeskus Läscentrum (Finland)
- Martynas Mažvydas National Library (Lithuania)
- Medienzentrum Ostbelgien (Belgium)
- Nati per Leggere (Italy)
- National Literacy Agency (Malta)
- Österreichisches Bibliothekswerk (Austria)
- Plano Nacional de Leitura (Portugal)
- Chetene – Reading Foundation (Bulgaria)
- Schweizerisches Institut für Kinder- und Jugendmedien (Switzerland)
- Scottish Book Trust (United Kingdom)
- Stichting Lezen (The Netherlands)
- Stiftung Lesen (Germany)
- Svet Knihy (Czech Republic)
- The Polish Book Institute (Poland)
- Turkish Publishers Association (Turkey)
- Ukrainian Book Institute (Ukraine)
- Universal Reading Foundation (Poland)
- Was steht da? (Austria)

EU
READ